



УЖГОРОД



УЖГОРОДУ – 1133 РОКИ

Дорогі жителі Ужгородської громади!
Вітаю вас із Днем міста!

1133 роки. За цією цифрою – наша спільна історія, улюблені вулиці й місця, родини, друзі, щоденна праця і, найголовніше, люди, які роблять наше місто таким, яким ми його знаємо і любимо.

Сьогодні ми по-особливому цінуємо можливість жити на своїй землі, працювати, виховувати дітей та зустрічати ранки поруч із найріднішими. У часи випробувань прості речі набули найвищої цінності.

У цей день перша і найглибша подяка – нашим Захисникам і Захисницям. Тим, хто сьогодні виборює свободу України, і тим Героям, які віддали за неї найдорожче. Завдяки вашому подвигу Ужгород живе, працює та буде майбутнє.

Дякую кожному, хто тримає надійний тил: волонтерам, медикам, освітянам, комунальникам, підприємцям, рятувальникам і усім містянам, які невтомно допомагають армії та підтримують один одного.

Бажаю Ужгороду миру та процвітання, а кожній родині – здоров'я, затишку й добробуту!

З Днем міста! Миру нам і Перемоги Україні!

Богдан АНДРІЙВ,
Ужгородський міський голова

БЕЗКОШТОВНЕ ГАРЯЧЕ ХАРЧУВАННЯ В УЖГОРОДІ ОТРИМУЮТЬ МАЙЖЕ 16 ТИСЯЧ ШКОЛЯРІВ



Від 1 вересня усі без винятку учні комунальних закладів загальної середньої освіти Ужгородської громади забезпечені безкоштовним гарячим харчуванням. У 2026/2027 навчальному році це майже 16 тисяч школярів.



Безкоштовне харчування для всіх учнів 1–11 класів є частиною реформи шкільного харчування, яку в Україні започаткувала перша леді Олена Зеленська. Мета реформи проста: щоб діти щодня отримували якісну, різноманітну та повноцінну їжу під час навчання.

В Ужгороді харчування організовують у 29 закладах загальної середньої освіти. У 17 школах його забезпечують на умовах аутсорсингу, у 7 працює кейтеринг, ще у 5 закладах харчування організовують самостійно. Усі необхідні закупівлі вже проведені, договори укладені, повідомили в управлінні освіти міської ради.

Закінчення на стор. 2



БЕЗКОШТОВНЕ ГАРЯЧЕ ХАРЧУВАННЯ В УЖГОРОДІ ОТРИМУЮТЬ МАЙЖЕ 16 ТИСЯЧ ШКОЛЯРІВ



Початок на стор. 1.

На організацію шкільного харчування в Ужгородській громаді у 2026 році передбачено 127,8 млн грн. Із них 70,1 млн грн становить державна субвенція, ще 57,7 млн грн спрямовує міський бюджет.

У школах намагаються зробити так, щоб дітям не лише було що поїсти, а й щоб їм це смакувало. Меню різноманітне, страви готують із дотриманням вимог до якості, його оновлюють.

За організацією харчування стоїть щоденна робота багатьох людей. Кухарі та працівники їдалень готують і подають обіди, а дирекції шкіл координують увесь процес, стежать за якістю харчування, взаємодіють із постачальниками та оперативно вирішують робочі питання.

Через те, що кількість дітей, які харчуються безкоштовно, суттєво зросла, збільшилося й наванта-



ження на працівників їдалень. Попри це, персонал старається працювати злагоджено, вчасно готувати та подавати гарячі страви, підтримувати порядок і створювати для дітей комфортні умови.

Безкоштовне харчування отримують усі школярі незалежно від того, чи належать вони до пільгових категорій, у яку зміну навчаються або чи відвідують групу продовженого дня.

ДЕЛЕГАЦІЯ З НІМЕЦЬКОГО МІСТА ФЮРТ ВІДВІДАЛА З РОБОЧИМ ВІЗИТОМ УЖГОРОДСЬКУ МІСЬКУ РАДУ

Міський голова Богдан Андріїв зустрівся з мером Фюрта Томасом Юнгом. У зустрічі також взяли участь заступник міського голови Вадим Борець, начальниця управління міжнародного співробітництва та інновацій Вікторія Тарахонич, керівник Ужгородського центру соціальних служб Іван Фленько, директор КП «Водоканал м. Ужгорода» Станіслав Карташов, засновник ГО «Неємія» Ганс Гайдельбергер та керівниця ГО «Неємія» Тетяна Мачабелі.



Богдан Андріїв подякував німецьким партнерам за підтримку України та Ужгорода, постійну комунікацію і допомогу, яка надходить до міста від початку повномасштабної війни. Зокрема, через ГО «Неємія» за підтримки міста Фюрт та благодійників генератори для забезпечення стабільної роботи в умовах енергетичних викликів отримали низка ужгородських закладів освіти.

Міський голова наголосив, що Німеччина сьогодні є одним із найближчих

партнерів України, а важливу роль у цій підтримці відіграють німецькі міста, які співпрацюють з українськими громадами. Ужгород, зокрема, має тривалі партнерські зв'язки з Дармштадтом.

Під час зустрічі обговорили подальший розвиток партнерських зв'язків і можливості для реалізації спільних ініціатив. Серед основних тем – соціальний захист дітей, підтримка внутрішньо переміщених осіб, розвиток медицини та міської інфраструктури.

ФОТОФАКТ

У Закарпатському центрі соціально-психологічної реабілітації дітей у Сваляві нині 20 вихованців, п'ятеро з них – діти з Ужгорода. Служба у справах дітей Ужгородської міської ради постійно підтримує зв'язок із закладом, опікується потребами наших дітей та за можливості допомагає забезпечити їх необхідним.

Напередодні нового навчального року до цієї роботи долучилися благодійники Іван Кузьма та Василь Пилип. Спільними зусиллями зібрали дітей до школи, забезпечивши необхідним канцелярським приладдям, а також подбали про потреби самого закладу, передавши побутову хімію, засоби особистої гігієни, посуд тощо.

Для дітей це не лише базові й практичні речі, а й відчуття уваги та турботи – усвідомлення того, що про них пам'ятають і поруч є небайдужі люди.

Служба у справах дітей Ужгородської міської ради щиро дякує Івану Івановичу Кузьмі та Василю Михайловичу Пилипу за чуйність і готовність підставити плече. Окрема вдячність – колективу Закарпатського центру соціально-психологічної реабілітації дітей за їхню щоденну працю, затишок та безпечне, тепле середовище, яке створює для вихованців.



ДО УВАГИ! ЖИТЕЛЯМ УЖГОРОДСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ НА КВАРТИРНОМУ ОБЛІКУ, ПОТРІБНО ПРОЙТИ ЩОРІЧНУ ПЕРЕРЕЄСТРАЦІЮ

Виконавчий комітет Ужгородської міської ради нагадує: від 1 жовтня 2026 року розпочнеться щорічна перереєстрація громадян, які перебувають на квартирному та кооперативному обліку при міськвиконкомі.

ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕРЕЄСТРАЦІЇ НЕОБХІДНО ДО 31 ГРУДНЯ 2026 РОКУ ПОДАТИ ДО ВИКОНКОМУ УЖГОРОДСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ:

довідку про реєстрацію місця проживання черговика та членів його сім'ї; у разі зміни даних – копію документа, що підтверджує відповідні зміни.

Документи приймають за адресою: Ужгородська міська рада, площа Поштова, 3, кабінет 238. Для проходження перереєстрації необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу. Щорічна перереєстрація проводиться відповідно до пункту 25 Правил обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов та надання їм житлових приміщень.



ПІДТРИМКА ПРИЙОМНИХ РОДИН Є ОДНИМ ІЗ НАПРЯМІВ РОБОТИ ФУНДАЦІЇ ОЛЕНИ ЗЕЛЕНСЬКОЇ



Два дитячі будинки сімейного типу в Ужгороді отримали допомогу – побутову техніку, меблі, домашній текстиль та інші необхідні речі – від Фундації Олени Зеленської.

Один із будинків сімейного типу працює в Ужгороді від 2019 року. Тут виховують чотирьох

дітей, для яких створили затишний дім, де вони можуть рости в турботі та любові.

Інший дитячий будинок переїхав до обласного центру Закарпаття наприкінці 2025 року з Олешків Херсонської області, місто нині тимчасово перебуває в російській окупації. У великій родині виховують вісьмох дітей.

Підтримка прийомних родин є одним із напрямів роботи Фундації Олени Зе-

ленської. У Фундації зазначають, що для кожної сім'ї допомогу формують з урахуванням її потреб, щоб передати саме те, що необхідне в повсякденному житті.

Коли в сім'ї багато дітей, щоденних турбот і потреб також чимало. Тож така підтримка допоможе зробити дім затишнішим і комфортнішим, а щоденні справи батьків трохи легшими.

В.о. міського голови, заступник міського голови Ужгорода Вадим

Борець подякував Фундації Олени Зеленської за підтримку родин, які взяли на себе велику відповідальність за виховання дітей і щодня створюють для них дім, турботу, тепло та відчуття сім'ї. Окремо висловив вдячність керівнику Закарпатської ОВА Мирославу Білецькому за увагу та підтримку дитячих будинків сімейного типу, а Службі у справах дітей ОВА – за допомогу та координацію необхідних питань.



ДЛЯ КП «КШЕП» УЖГОРОДСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ПРИДБАЛИ АВТОМОБІЛЬ-БУНКЕРОВОЗ FOTON

– техніка допоможе швидше вивозити
великогабаритні відходи

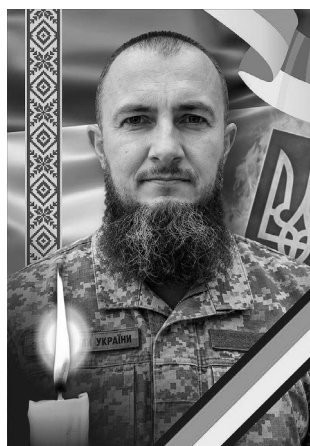
Нова техніка призначена насамперед для роботи з великогабаритними та твердими побутовими відходами. Автомобіль зможе завантажувати контейнери типу «Човник», перевозити їхній вміст та розвантажувати відходи на полігоні. Об'єм бункера становить 8 кубічних метрів, вантажопідйомність – до 8 тонн, повідомили у КП.

Для міста це означає додаткові можливості для оперативного прибирання територій, вивезення великогабаритного



сміття та виконання інших робіт, які щодня здійснює комунальне підприємство. Бункеровоз можна використовувати не лише на міських дорогах, а й у складніших умовах – на ґрунтових дорогах, будівельних майданчиках та інших ділянках, де необхідне залучення спеціалізованої техніки.

УЖГОРОД У ЖАЛОБІ...



В Ужгороді 15 вересня попрощалися із 51-річним захисником України – молодшим сержантом військової частини А1556 Володимиром Солониною.

Володимир Володимирович Солонина народився 7 березня 1975 року в Ужгороді. Навчався у середній школі №15, після чого вступив до Ужгородського музичного училища культури. Кілька років працював учителем гри на трубі у тодішній музичній школі №2.

Вищу освіту здобув у Київській академії внутрішніх справ. Понад 25 років працював інспектором та музикантом-трубачем у духовому оркестрі МВС у Закарпатській області. У 2014 році, ще під час служби в поліції, ніс службу в зоні АТО. Після виходу на пенсію працював у логістичному відділі ТОВ «Д'юї Фрі Трейдинг».

25 років Володимир прожив у щасливому шлюбі з дружиною Наталею. У подружжя народилося двоє дітей – донька Оксана та син Юрій.

Коли росія розпочала повномасштабне вторгнення, Володимир без вагань знову став на захист України – із 2 березня 2022 року у складі 128-ї окремої гірсько-штурмової Закарпатської бригади захищав нашу країну на Запорізькому напрямку.

Понад чотири роки Володимир служив, лише зрідка повертаючись додому у короткі відпустки. Його син Юрій був ще зовсім малим – йому було шість років, коли почалася повномасштабна війна. За цей час Володимир майже не мав можливості бути поруч із родиною, бачити, як дорослішають його діти, як змінюється їхнє життя.

7 вересня 2026 року Володимир Солонина помер від поранень, отриманих у районі населеного пункту Магдалинівка Запорізької області.

На набережній Незалежності із захисником попрощалися рідні, друзі, побратими, колеги, військовослужбовці, міський голова Ужгорода Богдан Андріїв, містяни.

Поховали воїна із усіма почестями на Пагорбі Слави.

У Володимира Солонини залишилися батьки, дружина, донька та син.

Вічна пам'ять і шана захиснику України.



В УЖГОРОДІ ЗАПОЧАТКОВУЮТЬ ПРЕМІЮ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА МИКИТИ У ГАЛУЗІ ОБРАЗОТВОРЧОГО ТА ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА

– Положення про конкурс на здобуття премії підтримали на черговому засіданні виконкому. Премію запроваджують для підтримки професійних митців, сприяння розвитку їхнього творчого потенціалу, популяризації образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва. Водночас це можливість гідно вшанувати пам'ять видатного земляка – Почесного громадянина Ужгорода, на-родного художника України, академіка Національної академії мистецтв України Володимира Васильовича Микити.

Конкурс проводитиметься щороку управлінням у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради серед професійних художників міста Ужгорода у таких номінаціях: «Живопис»; «Графіка»; «Декоративно-прикладне мистецтво».

Для участі у Конкурсі учасники подають завершений твір, що був представлений громадськості протягом останніх трьох років до дати оприлюднення оголошення про проведення Конкурсу на офіційному вебсайті Ужгородської міської ради, але не пізніше, ніж за місяць до оголошення Конкурсу.

На здобуття Премії висуваються митці, творчі колективи та діячі культури, які є членами територіальної громади міста Ужгорода або здійснюють активну творчу діяльність на території міста (за наявності підтвердних документів).

Премія має стати ще одним інструментом підтримки ужгородських митців та привернути

більше уваги до сучасного мистецького життя міста.

Також на засіданні виконавчого комітету підтримали Програму розвитку житлового фонду соціального призначення та житлових об'єктів, які використовуються для забезпечення діяльності дитячих будинків сімейного типу в Ужгороді, на 2027 – 2029 роки. Документ ще внесуть на розгляд сесії міської ради, він є продовженням чинної програми, дія якої закінчується цього року.

Метою Програми є забезпечення конституційного права соціально незахищених верств

утримання житла у належному технічному стані та оплати комунальних послуг тощо.

Одним із шляхів досягнення мети є створення передумов для забезпечення житлом, гуртожитками дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб із їх числа, шляхом збереження, будівництва та придбання соціального житла за рахунок бюджету Ужгородської міської територіальної громади та за рахунок інших джерел фінансування, не заборонених законодавством.

Програма розрахована на 2027 – 2029 роки та передбачає один етап реалізації.

Документ поширює свою дію лише на безпритульних тварин, тобто тварин, які залишилися без догляду людини або утворили напіввільні угруповання, здатні розмножуватися поза контролем.

Головним завданням Програми є проведення комплексу управлінських і правових заходів, направлених на створення більш комфортних умов для життя людей та гуманного середовища для існування тварин через значне зменшення чисельності безпритульних тварин, а саме:

проведення заходів щодо зменшення кількості безпритуль-

Комплексну Програму відновлення історичного центру Ужгорода на 2027 – 2029 роки погодили 15 вересня на черговому засіданні виконавчого комітету Ужгородської міської ради. Надалі документ мають внести на розгляд сесії міської ради. Програма є продовженням чинної.

У межах Програми передбачено проведення ремонтно-будівельних робіт, зокрема для виведення будинків, споруд та окремих конструкцій з аварійного стану, а також реставраційних робіт.

Реалізація Програми розрахована на три роки, фінансування передбачається за рахунок бюджету Ужгородської міської територіальної громади, коштів власників об'єктів нерухомості в межах історичних ареалів міста, а також інших джерел, не заборонених законодавством, зокрема державного бюджету та міжнародних програм транскордонного співробітництва.

Також погодили на засіданні виконкому Програму приватизації об'єктів комунальної власності на 2027 – 2029 роки – з подальшим внесенням на розгляд сесії міської ради.

Програма має забезпечити належне виконання покладених на виконавчі органи ради функцій в частині підготовки до приватизації об'єктів комунальної власності, шляхом продажу на аукціоні та викупу об'єкта орендарем, створення ефективного й прозорого використання бюджетних коштів.

Виконання заходів Програми забезпечить рівний, відкритий і прозорий доступ усіх потенційних учасників до процедур приватизації незалежно від статі, відповідно до принципів недискримінації та рівних можливостей.



населення Ужгорода, сімей і осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, на отримання упорядкованого соціального житла, реалізація завдань і заходів, що забезпечать розвиток житлового фонду соціального призначення та дитячих будинків сімейного типу, їхнє ефективне функціонування і використання, а також забезпечення рівного доступу дівчат і хлопців, які виховуються у дитячих будинках сімейного типу або потребують забезпечення соціальним житлом, до належних умов проживання без дискримінації за будь-якою ознакою та з урахуванням потреб різних соціальних і демографічних груп населення.

Зокрема, передбачено придбання або будівництво житла соціального призначення та об'єктів для дитячих будинків сімейного типу, проведення поточних і капітальних ремонтів,

Крім того, на виконкомі підтримали Програму регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у м. Ужгород на 2027 – 2029 роки. Документ ще внесуть на розгляд сесії міської ради, він є продовженням чинної на сьогодні програми, дія якої закінчується цього року.

Програма ґрунтується на принципах гуманного ставлення до тварин та запобіганні жорсткому поводженню з ними, визначає правові, організаційні й фінансові основи відносин щодо регулювання чисельності безпритульних тварин у місті, забезпечує участь фізичних осіб та громадських організацій у виконанні заходів, спрямованих на регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами, а саме способом біостерилізації.

них тварин гуманними методами (відлов, біостерилізація, щеплення та адопція безпритульних тварин);

забезпечення надання першої ветеринарної допомоги, оперативного втручання, профілактичної обробки та лікувальної терапії безпритульних тварин; ведення системи обліку, реєстрації та ідентифікації безпритульних тварин (придбання програмного забезпечення, бірок для реєстрації);

проведення інформаційно-просвітницьких заходів щодо гуманного поводження з безпритульними тваринами, адопції безпритульних тварин, пропагування біостерилізації та реєстрації домашніх тварин тощо;

забезпечення утримання та догляду за безпритульними тваринами, які знаходяться на перетримці, придбання корму для них.

УЖГОРОД МАЄ ЗНАЧНИЙ ДОСВІД МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СПІЛЬНИХ ПРОЄКТІВ ІЗ МІСТАМИ-ПАРТНЕРАМИ

Нині місто підтримує партнерські зв'язки майже з трьома десятками міст у різних країнах світу.

У 2024 році до переліку партнерів Ужгорода долучилося турецьке місто Кушадаси. Днями з робочим візитом там побували міський голова Ужгорода Богдан Андрійов та його заступниця Марія Бадида.

Під час візиту представники Ужгородської міської ради зустрілися з очільником Кушадаси Тахсіном Демірташем. Подякували за партнерство, підтримку України у час війни, допомогу українцям та прихисток для тих, хто

був змушений залишити свої домівки через російську агресію.

Окремо відбулася зустріч із головою української громади у місті Кушадаси, головою Меджлісу іноземців Оленою Бургац. Говорили про українців, які нині живуть у Туреччині, їхні потреби, підтримку зв'язків із Україною, а також про можливості співпраці між українською громадою та Ужгородом.

Під час робочих зустрічей також обговорили подальший розвиток партнерських відносин між Ужгородом і Кушадаси та можливості спільних ініціатив у сферах економіки, зокрема підприємництва, культури, туризму, освіти та інших напрямках.

ОГОЛОШЕННЯ

• **ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ** Посвідчення батьків багатодітної сім'ї серія БС №355324, видане 10 січня 2023 р. Департаментом соціальної політики Ужгородської міської ради на ім'я Вишневецька Тетяна Юріївна (мати) та Вишневецький Вадим Миколайович (батько).

• **ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ** Свідоцтво про базову загальну середню освіту серія АК №46547808, видане у 2014 р. Ужгородською спеціалізованою школою I-III ступенів №5 на ім'я Вус Іван Іванович (відповідний запис зроблено у "Книзі обліку і видачі свідоцтв та бланків додатків до свідоцтв про базову середню освіту" під №4 від 16.06.2014 р.).



«ХОДА ЧЕМПІОНІВ» ОБ'ЄДНАЛА БЛИЗЬКО 950 СПОРТСМЕНІВ ТА ЇХНІХ НАСТАВНИКІВ



До Дня фізичної культури та спорту України і Європейського тижня спорту в Ужгороді відбулася «Хода чемпіонів» – яскраве спортивне свято, яке об'єднало близько 950 спортсменів та їхніх наставників.

Представники спортивних федерацій із плавання, боксу, дзюдо, художньої гімнастики, кикбоксингу, тенісу, фехтування, поул-спорту та повітряної акробатики, футболу, велосипедного та танцюваль-

ного спорту, водного поло, спортивного орієнтування, кіокушин БудО карате, петанку, змішаних єдиноборств ММА, грепплінгу, панкратіону, легкої та важкої атлетики, кіокушинкай карате, гандболу та пляжного гандболу, комбат самозахисту ІСО, шидокан карате, регбі зібралися на площі Поштової. Звідти вирушили набережною Незалежності та вулицями міста до стадіону «Авангард».

У колоні крокували не просто юні спортсмени, а переможці та призери обласних, всеукраїнських і міжнародних змагань, чемпіонатів Європи та світу. Поруч із ними – тренери, які щодня підтримують своїх вихованців, допомагають

долати труднощі й рухатися до нових перемог.

На головній спортивній арені міста спортсменів, тренерів, батьків та вболівальників привітали заступник голови Закарпатської ОВА Ігор Шинкарук, заступник міського голови Ужгорода Євген Плавайко, начальниця управління у справах культури, молоді та спорту Алла Чернобук, директор стадіону «Авангард» Віктор Качур та керівник Закарпатського обласного відділення Національного олімпійського комітету України Мирослав Щербей.

Близько трьох десятків спортивних федерацій, які долучилися до «Ходи чемпіонів», відзначили грамотами Ужго-

родської міської ради та подяками управління у справах культури, молоді та спорту міськради.

«Хода чемпіонів» стала нагодою не лише показати спортивні досягнення Ужгорода, а й нагадати, скільки сили, праці та підтримки стоїть за кожною медаллю.

Це про дітей, які знаходять себе у спорті, тренерів, які вірять у своїх вихованців, батьків, які підтримують їх на кожному кроці, і про велику спортивну родину Ужгорода.

Захід організувало управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради.



ДЕНЬ СПОРТУ, РУХУ ТА ГАРНОГО НАСТРОЮ ВІДБУВСЯ В ОБЛАСНОМУ ЦЕНТРІ



На різних локаціях вирували спортивні баталії з тенісу, петанку, футболу, шахів, проводилися показові виступи та майстер-класи з велосипедного, гирьового та пожежно-прикладного спорту.

Усі охочі могли безкоштовно долучитися до відкритих благодійних тренувань. У програмі – фітнес, дитячий фітнес, стретчинг, кросфіт.

Це спільний благодійний захід управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради та спортивного центру stepbystep.uzh.

Цього дня «Авангард» об'єднав тих, хто давно дружить зі спортом, тих, хто тільки хоче спробувати, і всіх, хто прагне провести ранок активно та з користю.

Тут можна було потренуватися, спробувати новий вид активності, зарядитися енергією та гарним настроєм. І водночас зробити добру справу.

Усі донати передадуть тренерам STEP BY STEP – пілотам розвідувальної роти 49 ОШБ «Карпатська Січ», які нині захищають Україну в лавах ЗСУ.





Коли з'явилася назва "Ужгород"? Хто її вигадав? Впевнена – якщо звернутися з цим питанням до перехожих на вулиці, багато хто навіть приблизного віку цієї назви не знатиме. Та що там перехожі – історики теж не сходяться в думках стосовно віку слова "Ужгород", бо одні вважають його близько 200-річним, а інші – лише 100-річним. Між тим у 2019-му Ужгород відзначив офіційне століття своєї назви, оскільки саме сто років тому, після входу до складу Чехословаччини, її почали вживати на офіційному державному рівні.

То як же виникла назва "Ужгород"? Відповідь на це не давали навіть ті історики, котрі жили у XIX столітті. Відомий Карой Мейсарош, який у 1861 році написав "Історію Унгвара від найдавніших часів

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: КОЛИ МІСТО ОТРИМАЛО СВОЮ НАЗВУ

до сьогодні" навіть не згадував про назву "Ужгород". У першому розділі своєї книжки він розбирав варіанти походження лише назви "Унгвар". Набагато пізніше Петро Сова, автор книжки «Минуле Ужгорода», яку він написав у 1937-му, лише коротко зазначив таке: "Современное название Ужгородъ стало общепринятым и при томъ официальнымъ и обязательнымъ только послѣ развала Австро-Венгрии и присоединения Подкарпатской Руси къ Чехословацкой Республикѣ. Название это наврядъ ли старше 100 лѣтъ. Его происхождение и точное время его возникновения пока не было установлено. Впервые встречается въ началѣ второй половины XIX. вѣка во время абсолютизма, послѣдовавшего послѣ усмирення мадьярскаго возстанія 1848/49 г., подавленнаго при помощи русскихъ войскъ. Название это употреблялось, однако, только въ замкнутомъ кругу карпаторусской интеллигенціи. Въ концѣ прошлаго столѣтія карпаторусскій поэтъ Евгеній Фенцикъ посвятилъ городу стихотвореніе, подѣ заглавіемъ "Ужгородъ". Название Ужгородъ слѣдуетъ считать простымъ, да къ тому еще не совсемъ вѣрнымъ переводомъ мадьярскаго названія Унгваръ (Ungvár), сложеннаго изъ двухъ частей, изъ коихъ первая, какъ уже было указано выше, есть названіемъ рѣки, а вторая есть нарицательное, которое по-русски обозначаетъ — замокъ, кремль или градъ, но ни въ коякомъ случаѣ не городъ".

Священник Ириней Контратович у своїй праці "Къ історіи стародавняго Ужгорода и Подкарпатской Руси до XIV вѣка" (1928) також зазначав, що Ужгородом місто називали від другої половини XIX століття, але цю слов'янську назву використовували українські та російські письменники, "домашні же довольні

были Унгоградом, или Унгваром".

З усього цього виходить така картина: у жовтні 1849 року, після поразки Угорської революції, відомого поборника русинів Адольфа Добрянського призначили правителем канцелярії Ужанського державного округу. Він почав видавати



перші офіційні документи руською мовою, запровадив у школах викладання руської, навіть з'явилися руські назви населених пунктів та вулиць. І хоч тривала робота Добрянського на цій посаді недовго – всього лише до березня 1850-го, саме цей період дав початок розвитку "русского" руху місцевої інтелігенції. Можливо, саме Адольф Добрянський у протиположності угорському Унгвару був автором слова "Ужгород", хоч у той час не мав права офіційно називати так місто у документації. А можливо, вперше його використав письменник і журналіст Олександр Гомічков, котрий у 1864 році написав твір "Покореніє Ужгорода". Цікаво, що Євген Фенцик, про якого згадував Петро Сова, у 1879 році написав віршовану драму з точно такою ж назвою, можливо, саме її мав на увазі історик, коли писав, що Фенцик є автором вірша "Ужгород". Надрукувала Фенцикове "Покореніє Ужгоро-

да" львівська газета "Слово" (№11-20 за 1879 рік), це був твір про князя Лаборя і те, чому він не зміг захистити свою фортецю від нападу угорських племен.

Цікаво, що на початку XX століття слово "Ужгород" вже почали використовувати чеські газети. Спершу навіть в одному номері, наприклад, празької "Lidové noviny" могло на другій сторінці йтися про "Ungvár", а на четвертій – вже про "Užhorod". На початку століття у чеських газетах вживалася і ще одна форма цього слова – "Užhrad". Але чим далі, тим "Užhorod" у чеських газетах зустрічався все частіше, в роки Першої світової війни місто вже називали лише так, а потім, з 1919-го, – й поготив.

Тож від якої дати можна відрховувати сторіччя офіційної назви "Ужгород"? 8 травня 1919-го в місті провели збори, на яких було ухвалено рішення про приєднання краю до Чехословаччини, тож можна вважати цю дату днем народження сучасної назви міста. Але юридично Підкарпатська Русь була приєднана до Чехословаччини пізніше – 10 вересня 1919-го, коли був підписаний Сен-Жерменський мирний договір.

Саме того дня Підкарпатська Русь стала автономною одиницею у складі Чехословаччини, а Ужгород став столицею краю. Мені не вдалося знайти відомостей чи документів про офіційне перейменування Унгвара на Ужгород. Навіть коли 18 листопада 1919-го директорія Підкарпатської Русі видала генеральний статут краю, в частині документу з описом демаркаційної лінії значився і Ужгород, і в дужках Унгвар. Можливо, перехід від однієї назви на іншу був поступовий, остаточно же закріпився у 1920-му, після підписання Тріанонського договору. З того часу Ужгород уже 107 років офіційно є Ужгородом (щоправда, з перервою на 6 років у 1938-1944-му, поки місто і край були частиною Угорського королівства).

"Про Захід" Тетяна ЛІТЕРАТИ



Карта Чехословаччини 1919 року, до якої вже приєднана Карпатська Русь



«МИ НЕ НАРОДЖЕНІ ДЛЯ ВІЙНИ»

– в Ужгороді в обласній філармонії презентували одноденну фотовиставку

Це вже тринадцята пересувна виставка, організована Об'єднанням родин «Завжди перші 82 ОДШБр». На 280 фотографіях – військові 82-ї окремої десантно-штурмової Буковинської бригади, які загинули, перебувають у полоні або вважаються безвісти зниклими.

Поруч зі світлинами – листи від рідних. У них – біль мам, яка чекає. Дружини, яка сподівається. Сестри, яка продовжує пошуки. Є листи тим, хто вже не повернеться, і тим, чийого повернення родини чекають щодня.

За кожною фотографією тут чиєсь життя – родина, мрії, плани на майбутнє. Життя, яке назавжди змінило війна.

На відкритті виставки прийшли представники Закарпатської ОВА, Ужгородської міської ради, Представництва Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Закарпатській області, священники, рідні загиблих, зниклих безвісти, містяни. Присутні хвилиною мовчан-

ня вшанували пам'ять полеглих Захисників України. Разом помолилися за спокій душ загиблих Героїв, за життя наших воїнів і за якнайшвидше повернення додому всіх військовополонених та безвісти зниклих.

«Ми не народжені для війни» – це виставка про наших військових, про людей, які могли б просто жити, працювати, любити, будувати свої плани. Але їм довелося взяти до рук зброю, щоб захистити своїх близьких і нашу країну.

За кожною світлиною – людина, її історія, її сила і її біль.

Дякуємо нашим захисникам і захисницям за те, що сьогодні ми маємо можливість жити, мріяти й бути разом. Пам'ятаймо тих, хто віддав за це найдорожче – своє життя.

Інформація – з офіційного сайту Ужгородської міської ради

Для родин першокласників знову доступна державна допомога «Пакунок школяра» у розмірі 5 тисяч гривень. Кошти можна витратити на купівлю одягу, взуття та канцелярію. Як оформити «Пакунок школяра», дивіться в інфографіках Державної служби України у справах дітей:

Оформити заявку на отримання державної допомоги «Пакунок школяра 2026» у розмірі 5 000 гривень можна до 1 листопада 2026 року

**“Пакунок школяра”:
Як оформити допомогу**

Зручні способи оформлення допомоги

Необхідні речі для успішного старту навчання

Хто може отримати допомогу?

- Батьки першокласника
- Інші законні представники
- Оформлює заяву лише один із батьків або представників

Допомога призначається на кожну дитину, яка цього року іде до першого класу

Як подати заяву?

Онлайн через застосунок Дія

- Відкрийте розділ Сервіси → Допомога від держави → Пакунок школяра.
- Оберіть дитину, на яку оформлюєте заяву.
- Виберіть або відкрийте Дія.Картку для виплат.
- Перевірте дані та підпишіть заяву Дія.Підписом.

Офлайн в найближчому сервісному центрі Пенсійного фонду України

Подання письмової заяви до сервісного центру ПФУ, потрібно пред'явити:

- паспорт або інший документ, який посвідчує особу;
- податковий номер РНОКПП (якщо він є);
- документи, що підтверджують повноваження законного представника (за потреби).

На що можна витратити кошти?

Кошти можна використати за 30 МСС-кодами, передбаченими для всіх цільових «дитячих» виплат.

Перелік дозволених категорій можна переглянути на сайті Мінсоцполітики у розділі: «Питання і відповіді щодо допомоги сім'ям з дітьми».

Інформація – з офіційного сайту Ужгородської міської ради

ДО УВАГИ ТИХ, ХТО ШУКАЄ РОБОТУ!

Ужгородська міська рада тісно співпрацює з центром зайнятості, тому пропонуємо актуальні вакансії підприємств, які звернулися з проханням про допомогу в укомплектуванні кадрами на вільні робочі місця:

- складальник верху взуття – заробітна плата 15 000 гривень – З'єднує зшиває, склеює та формує деталі верху взуття за допомогою технологічного обладнання. Перевірка деталей перед складанням, відсутність дефектів матеріалу, дотримання рівної строчки без пропусків та обривів ниток. Налаштування швейних машин, вибір голок та ниток, використання шаблонів та колодок. Виконання операцій строго за інструкціями, картами розкрою та стандартами якості.

- головний бухгалтер головного бухгалтера – заробітна плата 45 000 гривень – Організовує та веде бухгалтерський і податковий облік, забезпечує своєчасне складання та подання звітності, контролює фінансові операції, використання ресурсів та підпорядковується безпосередньо керівнику підприємства. До його обов'язків належить розробка облікової політики, організація роботи бухгалтерської служби та контроль за їх дотриманням.

- механік виробництва – заробітна плата 31 000 гривень – Технічне обслуговування та ремонт фасувального та варочного обладнання (сашет-машини, тубні автомати, реактори). Підготовка та введення в експлуатацію нового устаткування та переналаштування ліній під зміну формату продукції. Робота з комплектуючими, формування замовлень та контроль технічної документації.

- майстер з ремонту – заробітна плата 35 000 гривень – Виконання дрібних внутрішніх ремонтів. Дрібний ремонт електрики (розетки, вимикачі), сантехнічні роботи, усунення протікань, монтаж меблів, косметичний ремонт, обслуговування генераторів.

- вихователь закладу дошкільної освіти – заробітна плата 20 728 гривень – Вихователь дошкільної групи. Здійснює постійний нагляд за дітьми під час їхнього перебування в закладі, на прогулянках та заходах.

Контролює дотримання дітьми санітарно-гігієнічних норм (миття рук, охайність одягу). Створює сприятливий психологічний клімат у групі, адаптує нових дітей, розвиває у вихованців самостійність, творчі здібності, логічне мислення та мовлення.

- водій автотранспортних засобів – заробітна плата 27 000 гривень – Водій-електрик. Керує транспортним засобом. Забезпечує зберігання та належний стан, постійну готовність та безперебійну роботу закріпленого автотранспортного засобу. Дотримуватись ПДР і особливостей керування автомобілем на різних дорожніх і погодних умовах. Доставка, розгортання та підключення переносних або мобільних електростанцій. Збільшення розміру грошового забезпечення в залежності від вислуги років.

- логопед – заробітна плата 25 000 гривень – Проводити заняття з дітьми з метою корекції мови.

Із сумом повідомляємо, що за даними КП «Ужгородський комбінат комунальних підприємств» від 9 по 15 вересня пішли з життя 17 УЖГОРОДЦІВ:

Романченко Тетяна Олександрівна 1955 р.н.

Комаромі Людмила Юхимівна 1949 р.н.

Корн Маргарета Іванівна 1929 р.н.

Зубенко Володимир Степанович 1968 р.н.

Шишол Ганна Михайлівна 1948 р.н.

Сірмаї Каталіна Йосефівна 1941 р.н.

Либ Володимир Віталійович 1971 р.н.

Овчинников Віталій Леонідович 1947 р.н.

Дорофєєв Олександр Андрійович 1953 р.н.

Крупа Шандор Андрашович 1951 р.н.

Штефура Параска Петрівна 1941 р.н.

Мегела Ганна Ілівна 1945 р.н.

Головацький Андрій Степанович 1936 р.н.

Монахов Олег Іванович 1953 р.н.

Данілова Людмила Олексіївна 1936 р.н.

Дроб Віктор Павлович 1984 р.н.

Вачіля Михайло Іванович 1956 р.н.

ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...



ГОРОСКОП

ОВЕН

Неспокійний тиждень. Знадобиться допомога друзів, можливі непорозуміння з близькими. Будьте уважнішими на роботі, особливо – при оформленні документів.

ТЕЛЕЦЬ

Зберігайте оптимістичний настрій – це буде найкращою гарантією вашого чудового самопочуття. Доведеться сумлінно попрацювати. Не виключене отримання додаткових нежданих фінансів.

БЛИЗНЯТА

Позитивний погляд на життя відкриє перед вами нові можливості. Будьте привітними і не реагуйте емоційно на об'єктивні труднощі. Незабаром усі проблеми будуть розв'язані успішно, головне – не нервувати.

РАК

З'явиться можливість керувати ситуацією, впливати на події. Вас часто проситимуть поради і допомоги. Подорожі чи глобальні зміни підуть вам лише на користь.

ЛЕВ

На роботі доведеться багато що змінити, поліпшити й освоїти. Період буде безпечним, але навряд рівним та спокійним.

ДІВА

Можуть відбутися приємні для вас події. З'являться гарні перспективи, зміняться плани в бік поліпшення. Зорі не радять скупитися, хоч би як цього хотілося.

ТЕРЕЗИ

Необхідно зосередитися на головному і працювати так, щоб активність не перетворювалася на імітацію роботи. Зміцнюйте своє становище в уже обраній сфері.

СКОРПІОН

Знайдете застосування своїм чималим прихованим силам і внутрішнім потужностям. Шукайте нестандартні розв'язання проблем і не впадайте в паніку через можливі тимчасові труднощі.

СТРІЛЕЦЬ

Нові ідеї буде нелегко втілити в життя. Ймовірні перепади настрою, що негативно вплине на душевну рівновагу. Перш ніж змінювати щось у житті, ретельно зважте всі «за» і «проти».

КОЗОРІГ

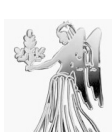
Тиждень буде наповнений цікавими і приємними подіями. Весь час ви притягатимете до себе удачу. Якщо з'являться оригінальні ідеї, – негайно втілюйте їх у життя.

ВОДОЛІЙ

Доведеться не раз переробляти неправильно виконану роботу. Не забувайте про близьких: ваша неухважність останнім часом може їх дуже образити, що призведе до скандалів удома.

РИБИ

Відженіть від себе сумніви: ви маєте досить сил, аби досягти всіх поставлених цілей. Самотні нарешті зроблять перший крок на шляху до свого щастя.



АНЕКДОТИ

– Які в тебе кола під очима...
– Правда, красиво? Це я сама намалювала, циркулем.

По телефону:

– Лікарю, ви мені вибачте, але я випадково замість вітамінів прийняв 10 таблеток клофеліну.
– Дуже погано.
– Але я обіцяю: таке більше не повториться.
– Я знаю.

Якщо ви знайшли жінку своєї мрії, то знайте: з іншими мріями можете розпрощатися.

Якщо на дитячому горщику напи-

сати «Від вдячних нащадків», то виносити його буде набагато веселіше.

Пазли – це надзвичайно чудове заняття! Розвивають усе: від короткозорості до остеохондрозу.

"Не роби нічого поганого", бо не потрапиш до раю – це віра.

"Не роби нічого поганого", але якщо все ж таки зробив, то віднеси в храм гроші й все-таки потрапиш до раю – це релігія.

Поганий той лікар, який купує коньяк.

Сухарики зі смаком червоної

ікри – це все одно, що «АЗ-Ланос» із запахом «Порше».

Життя жінки ділиться на три періоди: допологовий психоз, пологовий психоз і післяпологовий психоз...

Жінка за кермом нагадує нам далеку прекрасну зірку. Ми її бачимо, а вона нас – ні.

Телефоную, питаю:

– Це ти, кохана?
– Ні, це я, – відповідає дружина.

У неблагополучному районі затримано групу підлітків, які збиралися ночами в підвалі і робили уроки.

5 ПРОДУКТІВ
ДЛЯ ДОВГОЛІТТЯ

Секрет довголіття може бути значно простішим, ніж здається: дослідники звернули увагу на звичні продукти традиційного раціону мешканців Сардинії – регіону, відомого великою кількістю людей, які доживають до 100 років. Науковці виокремлюють п'ять продуктів, характерних для традиційного харчування сардинців. Водночас жоден із них сам собою не може гарантувати довголіття.

БОБОВІ

Одне з помітних місць у меню сардинців посідають боби. Вони забезпечують організм клітковиною та рослинним білком, а місцеві жителі традиційно використовують їх для приготування супів і рагу.

ОЛИВКОВА ОЛІЯ

Ще один звичний складник місцевої кухні – оливкова олія. Вона містить мононенасичені жири та широко використовується в середземноморському раціоні. Її не лише використовують під час приготування їжі, а й додають до готових страв.

ТРАДИЦІЙНИЙ ХЛІБ

Вуглеводи із традиційного раціону сардинців також не зникають. Один із характерних для острова продуктів – надзвичайно тонкий хрусткий хліб, який упродовж поколінь був частиною харчування пастухів.

ПОМІДОРИ

Звичним інгредієнтом місцевих страв є й помідори – джерело вітаміну С та калію. Їх використовують для супів, соусів і простої сардинської пасти, до якої додають нарізані помідори, часник, червону цибулю та оливкову олію.

ЧЕРВОНЕ ВИНО

До традиції Сардинії належить і червоне вино. Його традиційно і часто вживають у невеликій кількості разом із їжею, часто в колі родини чи друзів.

Однак лікарі застерігають: тим, хто не вживає алкоголь, не варто починати пити його заради потенційної користі для здоров'я. У випадку Сардинії важливою частиною традиції є також сам формат приймання їжі – без поспіху та разом з іншими людьми.

Загалом основу традиційного місцевого меню становлять зернові та хліб, бобові, овочі й фрукти. М'ясо їдять рідше – переважно в неділю або з особливої нагоди. До того ж експерти застерігають: просто додати ці п'ять продуктів до раціону недостатньо, щоб гарантовано дожити до 100 років. Дослідження пов'язують довголіття не лише з переважно рослинним харчуванням, а й із регулярним природним рухом, зниженням стресу, міцними соціальними зв'язками, близькістю до родини та відчуттям мети в житті.



кишківника та довше зберігати відчуття ситості.

Саме тому гречана каша може бути хорошим варіантом гарніру, особливо якщо поєднувати її з овочами, рибою, яйцями або нежирним м'ясом.

У ГРЕЧЦІ Є РОСЛИННИЙ БІЛОК

Гречка містить більше білка, ніж багато традиційних круп, а її амінокислотний склад вважається одним із цікавих з погляду харчової цінності. Наукові огляди відзначають наявність у гречці важливих амінокислот, зокрема лізину та аргініну.

Це особливо важливо для людей, які частину білка отримують із рослинної їжі. Водночас гречку краще не розглядати як єдине джерело білка – раціон має бути різноманітним.

ГРЕЧКА МІСТИТЬ МАГНІЙ ТА ІНШІ МІНЕРАЛИ

У складі гречки є магній, калій, фосфор, залізо, цинк та інші мінеральні речовини. Магній бере участь у роботі нервової системи, м'язів та енергетичному обміні.

Кількість конкретних поживних речовин залежить від сорту, способу обробки та приготування крупи, однак загалом гречка залишається поживним продуктом, який легко вписати у збалансований раціон.

ВОНА МОЖЕ БУТИ КОРИСНОЮ ДЛЯ КОНТРОЛЮ РІВНЯ ЦУКРУ

Гречка містить клітковину та крохмаль, а вуглеводи в складі цільних зернових продуктів загалом перетравлюються повільніше, ніж рафіновані продукти з низьким вмістом клітковини.

Саме якість вуглеводів і достатня кількість клітковини важливі для більш рівномірної зміни рівня глюкози після їжі.

Однак це не означає, що гречка автоматично знижує цукор у крові. Важливими залишаються розмір порції, загальний раціон і спосіб приготування.

У ГРЕЧЦІ Є РУТИН ТА ІНШІ АНТИОКСИДАНТНІ СПОЛУКИ

Особливу увагу науковці приділяють флавоноїдам гречки. Серед них – рутин, кверцетин та інші поліфенольні сполуки.

Вони мають антиоксидантні властивості та активно досліджуються через можливий позитивний вплив на різні процеси в організмі. Водночас науковці наголошують, що частина доказів отримана в лабораторних або доклінічних дослідженнях, тому не варто перебільшувати лікувальні властивості гречки.

ЧИ МОЖНА ЇСТИ ГРЕЧКУ ЩОДНЯ

Для більшості здорових людей гречка може регулярно бути присутньою в меню. Проте харчуватися лише нею не варто.

Найкращий варіант – чергувати різні крупи та джерела вуглеводів, доповнюючи їх овочами, білковими продуктами, горіхами, насінням та іншими корисними продуктами.

Важливо також звертати увагу на те, з чим подається каша. Велика кількість масла, жирного м'яса, соусів або цукру може суттєво змінити поживну цінність готової страви.

КОМУ ВАРТО БУТИ ОБЕРЕЖНИМИ

Гречка не має бути обов'язковим продуктом для кожної людини. Якщо після її вживання виникає дискомфорт або є індивідуальна непереносимість, варто підібрати іншу крупу.

Також людям із певними захворюваннями або спеціальними дієтичними обмеженнями краще узгоджувати раціон із лікарем чи дієтологом.

• Газета "Ужгород" • Засновник: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" •
• Видавець: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" • Головний редактор Олексій МЕГЕЛА •

АДРЕСА: пл. Жупанатська, 3 (у дворі Художнього музею) ДЛЯ ЛИСТІВ: 88000, УЖГОРОД, пл. Жупанатська, 3.
ТЕЛ./ФАКС: 61-63-43, 050 549 7314. E-MAIL: gazeta.uzhgorod@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію: №721/313Р серія 3Т від 30.01.2019. Р/р UA56 305299 00000 26005023600678 у Приватбанку м. Ужгорода, МФО 305299, код ЄДРПОУ 25439910. Ідентифікатор медіа: R30-01427
Номер видрукувано: "А-Прінт", м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37. www.a-print.com.ua.
Тираж 1050 екз. Замовлення №_1369_.

• Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації та оголошень – рекламодавці. • Редакція може не поділяти поглядів авторів. • Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. • Гонорар виплачується тільки за замовлені матеріали. • Передплатний індекс газети "Ужгород" – 41807.